

47
Cura 23/6

GE 9.17

Rapportage MID
over

Zuid-Libanon

**Rakerarsenaal
van Hezbollah**

MINISTERIE VAN DEFENSIE

MILITAIRE INLICHTINGEDIENST

Afdeling Inlichtingen

Sectie Midden-Oosten Noord-Afrika

ZUID-LIBANON: RAKETARSENAAL VAN HEZBOLLAH

SAMENVATTING

Westerse inlichtingenkanalen kunnen de presentie van andere systemen dan de Katyusha's niet bevestigen. Vast staat dat tot op heden geen inzet van het Iraanse Fajr-3 raketsysteem is geconstateerd. Voorts is van wezenlijke betekenis vast te stellen dat Hezbollah een Libanese partij is met belangen op het Libanese politieke toneel. Tegelijkertijd lijken Syrië en Iran zich terughoudend op te stellen in de kwestie Zuid-Libanon. Ofschoon Hezbollah heeft aangekondigd zijn gewapende tak in eerste instantie niet te ontwapenen, mag er vanuit worden gegaan dat in deze omstandigheden structurele guerrilla-activiteiten tegen Israëlische doelen op Israëlisch grondgebied niet zullen plaatsvinden. Dit alles laat echter onverlet dat op de langere termijn de politiek-militaire situatie onvoldoende is uitgekristalliseerd om te spreken van een stabiele omgeving. Zolang er geen vredesverdrag is tussen Israël en Libanon (en dus Syrië), zal het betrokken gebied in potentie instabiel blijven.

RELEVANTIE

Deze korte notitie is een antwoord op een eerder gestelde vraag vanuit het CVIN.

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGEDIENST
Afdeling Inlichtingen
Sectie Midden-Oosten Noord-Afrika

ZUID-LIBANON: RAKETARSENAAL VAN HEZBOLLAH

INLEIDING

Nu de terugtrekking van het Israëlische leger uit Zuid-Libanon voltooid is, richt de aandacht zich op de opstelling van Hezbollah. In de eerste vier weken na het vertrek van de Israëlische eenheden is het rustig gebleven langs de Israëlisch-Libanese grens. Hezbollah heeft tot dusver geen acties uitgevoerd tegen Israël of Israëlische belangen. De vraag rijst of deze situatie zal voortduren en zo niet, welke middelen Hezbollah ter beschikking staan om zijn militaire confrontatie te hervatten.

MILITAIR OPTREDEN HEZBOLLAH

Het "Islamitisch Verzet", de militaire tak van Hezbollah, bestaat uit een kern van ca. 300-400 ervaren en goedgetrainde strijders. Daaromheen staat een reserve van 3000-4000 man die de logistieke kant verzorgt. Door verbeterde trainingen, opleidingen en tactieken is de effectiviteit van Hezbollah-operaties in de afgelopen 5 jaar sterk toegenomen. Het beschikbare materieel wordt door de organisatie efficiënt ingezet. Dit resulteerde in het terugdringen van de Israëlische troepen in statische posities en droeg uiteindelijk bij aan de Israëlische beslissing om zich terug te trekken uit Zuid-Libanon.

In zijn strijd tegen de Israëlische bezettingsmacht zette het "Islamitisch Verzet" een grote verscheidenheid aan wapens in. Naast handvuurwapens beschikt het over:

- zogeheten 'roadside bombs' (zelfgemaakte bommen langs doorgaande routes)
- mortieren 81mm en 120mm
- antitankwapens AT-3 Sagger / AT-4 Spigot / TOW
- luchtdoelraket SA-7
- granaatwerper RPG-7
- 122 mm BRM-21 Katyusha (bereik 20 km)

In het voorjaar van 1999 doken in de (Israëlische) pers berichten op dat Hezbollah tevens zou beschikken over 240 mm raketten met een bereik van 42 km. Het zou hierbij gaan om de Iraanse Fajr-3, een ongeleide grond-grond raket met een lengte van 5,2 meter en een gewicht van 407 kg. De reikwijdte van dit systeem zou Hezbollah in staat stellen de Noord-Israëlische havenstad Haifa te bestoken.

[REDACTED] Ofschoon men niet uitsloot dat dit systeem daadwerkelijk ter beschikking stond van Hezbollah, ontbrak enig bewijs. [REDACTED]

[REDACTED] De voornoemde Fajr-3 is door zijn omvang een moeilijk te verbergen en te verplaatsen systeem dat van een fors platform afgevuurd wordt. Het is tot

dušver nimmer door westerse militaire deskundigen of UNIFIL waargenomen. Evenmin zijn er aanwijzingen dat transport over Syrisch grondgebied plaatsgevonden heeft. Vast staat dat tot op heden geen inzet van het Iraanse Fajr-3 raketsysteem is geconstateerd.

POLITIEKE CONTEXT

In weerwil van gangbare (westerse) mediaberichtgeving is Hezbollah een product van het Libanese politieke toneel en geen simpel verlengstuk van Iraanse of Syrische strijd tegen het zionisme. Het eenzijdige beeld van Hezbollah als een terroristische organisatie die zich bedient van ontvoeringen en bomaanslagen tegen westerse doelen is allang achterhaald. De politieke afdeling van Hezbollah fungeert als een reguliere en geaccepteerde partij en is vertegenwoordigd in het Libanese parlement.

Ofschoon de huidige populariteit van Hezbollah in Libanon zal afnemen na de Israëliſche terugtrekking, staat het vast dat Hezbollah zich een bestaansrecht heeft verschaft op het Libanese politieke toneel en niet meer afhankelijk is van de "gewapende strijd tegen de Israëliſche bezetter". Hezbollah eist de overwinning op en heeft maximaal politiek gewin behaald.

Van belang in dezen is tevens dat de Syrische gezagsdragers zich bewust zijn van hun militair inferieure positie tegenover Israël. Derhalve zullen zij zich in de komende periode inspannen om escalatie te voorkomen. Overigens dient er in dit kader op gewezen te worden dat Hezbollah niet onder direct operationeel bevel staat van Syrië, maar zijn operaties uitvoert binnen de randvoorwaarden zoals die door Damascus zijn gesteld. Immers, van vitaal belang voor Syrië is zijn verhouding met Libanon, waar het zijn machtspositie wil behouden. In Syrische ogen is de nauwe band met Libanon zelfs essentieel voor het bewaren van een zeker machtsevenwicht tegenover Israël. Militaire escalatie in Libanon zou die relatie (verder) onder druk zetten.

Vermeldenswaard, wat de rol van Iran betreft, is de constatering dat Teheran momenteel voorzichtig aangeeft een 'oplossing voor de Midden-Oosten kwestie' te kunnen accepteren. Dit zou betekenen dat Iran zich terughoudend opstelt in de kwestie (Zuid-)Libanon (Syrië) – Israël en mogelijk militaire steun aan Hezbollah beperkt. Voorts lijkt deze opstelling erop te duiden dat Iran akkoord zal gaan met een brede vredesregeling (Palestijnse kwestie en teruggave van Golan) en daarmee het bestaan van Israël aanvaardt.

BEOORDELING

Zoals hierboven geschetst ontbreekt vooralsnog enig bewijs over de aanwezigheid van Fajr-3 raketten op Libanees grondgebied. Weliswaar kan het niet volledig worden uitgesloten, maar westerse inlichtingenkanalen achten het onwaarschijnlijk dat een dergelijk omvangrijk systeem aan de aandacht ontsnapt zou zijn.

Voorts is van wezenlijke betekenis vast te stellen dat Hezbollah een Libanese partij is met belangen op het Libanese politieke toneel. In augustus vinden in Libanon parlementsverkiezingen plaats waarvan Hezbollah een goed resultaat verwacht. Acties die leiden tot Israëliſch ingrijpen zullen in Libanon Hezbollah's populariteit ondermijnen en alleen nog maar afbreuk doen aan het behaalde resultaat.

Uit bovenstaande vloeit voort dat, bij een consensus over de ontstane grenzen, de kans op een stabiele situatie toeneemt. Dit kan uitmonden in een periode van (relatieve) rust in het grensgebied. Ofschoon Hezbollah heeft aangekondigd zijn gewapende tak in eerste instantie niet te ontwapenen, mag er vanuit worden gegaan dat in deze omstandigheden structurele guerrilla-activiteiten tegen Israëliſche doelen op Israëliſch grondgebied niet zullen plaatsvinden. Acties van dissidente Hezbollah-leden blijven niettemin mogelijk.

Dit alles laat echter onverlet dat op de langere termijn de politiek-militaire situatie onvoldoende is uitgekristalliseerd om te spreken van een stabiele omgeving. Zolang er geen vredesverdrag is tussen Israël en Libanon (en dus Syrië), zal het betrokken gebied in potentie instabiel blijven. Enkel een vredesregeling tussen Syrië en Israël over de teruggave van de Golan biedt meer zekerheid. Op dit moment is het te vroeg om te beoordelen of de recente machtswisseling in Damascus een bevredigende afwikkeling van de vredesonderhandelingen zal bespoedigen of vertragen.